

w chrząszczyki. Do siewu nie należy nigdy używać ziarna robaczkowego, bo chociaż kielkuje dorodnych roślin nigdy nie da.

Najłatwiejszy sposób zniszczenia robaczek, jest wysuszyć ziarno w piecu chlebowym. w którym trzeba przepalić siomą, by było ciepło, lecz nie gorąco, ziarnu to nie szkodzi, a owady zdychają. Tak trzeba trzymać ziarno przez godzinę.

Inaczej można to zrobić jeżeli w cieplej jasnej izbie rozsypie się bób i groch na podłodze, ale nie grubo. Po kilku tygodniach chrząszczyki wyjdą na wierzch. Wtedy ziarno zesypano do beczki, zakadzić w niej zapaloną siarką i przykryć szczelnie. Od dymu z siarki szkodniki pozdychają.

Cło wywozowe na jaja.

Z dniem 1 lutego b. r. wchodzi w życie rozporządzenie o cła wywozowym na jaja, które wynosić będzie 200 zł. od 100 kg. brutto jaj kurzych w skorupach. Od cła wolne są jaja przeznaczone na użytek własny osób wyjeżdżających, oraz wysyłane w ilości nieprzekraczającej 50 sztuk. Również wolny od cła jest wywóz dokonywany przez przedsiębiorstwa zarejestrowane, oraz za pozwoleniem Ministra Skarbu przez producentów rolnych.

Nie ulega wątpliwości, że cło to wpłynie znowu na potanieńnię jeszcze jednego środka produkcji chłopskiej, gdyż hurtownicy będą sobie chcieli umniejszony zarobek odbić na chłopach. A po drugie to zdanie, że Minister Skarbu sam może udzielić zezwolenia, jest też niebezpieczna, gdyż daje to możliwość protekcyjnego systemu zwalniania od cła pewnych firm, miłych danemu Ministrowi Skarbu.

Podwyżki zarobków, a ceny masła.

Przed kilkoma dniami zastrajkowali pracownicy tranwajowi w Katowicach, a wrócili do pracy po uzyskaniu podwyżki pensji. Z tego powodu podrożały bilety tranwajowe.

Teraz znów wypowiedzieli na Górnym Śląsku umowę robotnicy z hut metalowych żądając podwyżki płac. Należy się spodziewać, że i ci otrzymają większe płace. A tymczasem jak donoszą pisma warszawskie ceny masła wyborowego w hurtownej sprzedaży zostały obniżone z 8'20 na 7'80 zł., deserowego z 7'80 na 7'60. Chłopskie produkty tanieją, zato prace robotników idą do góry, no i naturalnie podrożeją przeto towary.

Majątki państwowe.

Ogólna powierzchnia majątków państwowych znajdujących się pod zarządem Ministerstwa Rolnictwa wynosiła przy końcu roku 1927 około 216 tysięcy hektarów. Wchodzą w to ziemie orne, pastwiska, stawy, jeziora itp.

Ceny targowe.

Giełda zbożowa: Pszenica krajowa —/— ————, targowa 45'75—46'—, żyto kraj. —/— targowe 34'——34'50, owies targow 33'25—33'75, jęczmień na krupy 32—33, browarny 34'30—35, na paszę 31—32, groch zwykły jadalny 58—62, fasola cukrowa biała (jasiek) 85—110, bobik pastewny 39—40, wyka 43—44, makuchy rzepakowe 40—41, lniane 49—60, siano słodkie 26—28, średnie 24—26, kwaśne 18—21, słoma długa 11—13, mierzwa luzem 9—10, rzepak zimowy 87—89, ziemniaki 7'50—8, gorzelniarne 6'50—7, mąka czerwona 31—32, pęczak chłopski 60% 43—44, siekanka jęczm. chłopska 43—44, Dowozy małe.

Z Targu. Płacono: Ziemniaki 1 kg. 0.12—0.14, buraki 0.20—0.25, marchew 0.30—0.40, cebula 0.50—0.60, czosnek 1'60—2'—, pietruszka 0'70—0'80, seler 1—1'20, chrzan 2'20—2'40, kury 1 szt. 5—8, kaczki 4—6, gęsi 8—14, indyki 20—25, zające 7—10, mleko niezbier. 1 l. 0'50—0'55, zbierane 0'40—0'45, śmietana kwaśna 1'60—2'20, masło des. owe 1 kg. 8'20—8'80, zwyczajne 7'00—7'70, ser krowi 1'40—1'50, jaja świeże (kopa) 18—19, 1 sztuka 0'28—0'30.

Sprawy Emigracyjne.

Ratujmy Emigrantów!

¶ Od powstania Państwa Polskiego minęło już 10 lat, a dotychczas sprawy emigracyjne nie zostały uregulowane. Żaden z dotychczasowych Rządów nie zadał sobie tego trudu, aby coś takiego wynaleść, co by Państwu przynosiło korzyść, a emigrantów nie narażało na piekło udręczeń w obcych krajach.

Mamy za dużo ludzi i co roku pewna ilość bezrobotnych i małorolnych musi poza granicami szukać pracy i chleba. Stan ten trwał będzie tak długo dopóki tej zwyczajki ludzi nie potrafimy w kraju zatrudnić. Bez przeprowadzenia reformy rolnej i bez dania biedocie chłopskiej ziemi, co roku będą więcej nędzarze rzucać się na emigrację w dalekie kraje.

Rozróżniamy dwie emigracje sezonową, czyli na roboty letnie (do Niemiec czy Danii) i emigrację stałą — do krajów głównie Ameryki północnej i południowej. Rok rocznie tracimy tysiące zdrowych, pełnych sił ludzi, którzy dla obcych ciężko pracują na codzienny chleb. Jedni w Argentynie, inni w Brazylii, tamci znów w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, czy Francji. Tak być nie powinno; Rząd ma obowiązek troszczyć się o swoich obywateli i poza krajem, aby ci nie ginęli marnie po obcych ładach. Jedyne wyjście z tej strasznej sytuacji byłoby, wystąpienie się przez Rząd

o wielkie przestrzenie ziemi w jakimś zamorskim kraju, gdzieby wszyscy emigranci mogli koło siebie zamieszkiwać i pracować. Rząd powinien zbadać, czy kraj taki jest odpowiednio zdrowy dla naszych ludzi, czy ziemia dobra i czy warto jeździć tam i pracować. Wtedy, gdy i olacy w takim obcym kraju będą razem, nie będą ich wyzyskiwać i maltretować rozmaite narody.

Dlatego na zebraniach i wiecach, nie zapominajcie o swych braciach, którzy muszą dla chleba opuścić swój kraj, ale uchwalajcie rezolucje, przedstawiające je pisemnie do Urzędu Emigracyjnego w Warszawie, a bo je przysyłacie do naszej redakcji byśmy w ten sposób skłonili Rząd do poprawy stosunków emigracyjnych.

Wł. Budzisz.

Z życia emigrantów w Danii.

Z Danii otrzymaliśmy wiadomość, że istnieje tam Związek Robotników Polskich założony w r. 1925 i że Związek posiada wiele oddziałów po różnych miejscowościach. W r. 1928 Związek urządził liczne obchody świąt narodowych, oraz święto Dziesięciolecia Niepodległości. Polacy posiadają w Danii już 4 szkoły przy których są kołki dla starszej młodzieży, oraz kursy nieumiejących czytać i pisać. Również co niedziela urządują się po szkołach pogadanki o rozmaitych ciekawych sprawach. Związek posiada już 3 czytelnie, które posiadają około 1.000 książek. Jak widzimy emigranci polscy w Danii powoli zaczynają się o ganizować i jest nadzieja, że w krótkim czasie do Związku przystąpią wszyscy, którzy w Danii mieszkają stale.

Emigracja do Francji.

Urząd Emigracyjny donosi nam, że w grudniu odbyła się w stolicy Francji, Paryżu, konferencja polsko-francuska, na której ustalono, że w tym roku przyjdzie Francja 28.000 robotników, przyczem ilość kobiet ma być mniejsza, niż w roku ubiegłym. Główna rzecz, aby Rząd gorąco zajął się naszymi ludźmi we Francji, którym bardzo często dzieje się krzywda, a niema ich kto wziąć w opiekę.

Polacy poza krajem.

Wedle zestawień poza granicami Polski mieszka przeszło 6 i pół miliona Polaków. Z tego w Europie 2 i pół miliona, w Ameryce niecałe 4 miliony, w Ameryce w Stanach Zjed. mieszka Polaków 3 i pół mil., w Brazylii 140 tys., w Kanadzie 70 tys., w Argentynie ponad 20 tys., reszta po rozmaitych krajach i państwach. W Europie najwięcej naszych rodaków mieszka w Niemczech 1 milion 100 tys., w Rosji 650 tys., we Francji pół miliona, na Litwie 200 tys., w Czechach ponad 150 tys. itd.